

Dosarul nr. 2ra-1434/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. M. Frunze)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. O. Cojocaru, R. Pulbere, A. Pahopol)

DECIZIE

08 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Ala Cobăneanu
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Întreprinderea cu Capital Străin „Tregi Group”
Societate cu Răspundere Limitată,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Eșchileva Evghenia
împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „Tregi Group” Societate cu Răspundere
Limitată cu privire la recunoașterea ca neîntemeiat a refuzului de acordare a concediului
anual de odihnă, anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcție, încasarea
salariului pentru perioada de absență forțată de la muncă, repararea prejudiciului moral
și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 20 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost
respins apelul declarat de Întreprinderea cu Capital Străin „Tregi Group” Societate cu
Răspundere Limitată și a fost menținută hotărârea din 16 octombrie 2020 a Judecătoriei
Chișinău, sediul Centru,

constată:

La data de 14 ianuarie 2019, Eșchileva Evghenia a depus cerere de chemare în
judecată împotriva ÎCS „Tregi Group” SRL cu privire la recunoașterea ca neîntemeiat
a refuzului de acordare a concediului anual de odihnă, anularea ordinului de concediere,
restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru perioada de absență forțată de la
muncă, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că în baza contractului individual de
muncă nr. 289 din 11 septembrie 2013 și a ordinului nr. 338-p din 11 septembrie 2013,
a fost angajată în funcția de telefonist la ÎCS „Tregi Group” SRL pe o perioadă

nedeterminată, cu o perioadă de probă de 3 luni, salariul net lunar de 2500 de lei, cu durata zilei de muncă de 6 ore cu 2 pauze de 15 minute după fiecare 2 ore de muncă.

A menționat că prin acordul adițional din 13 iunie 2016, a fost modificat pct. 11 al contractului individual de muncă, sintagma „2500” fiind înlocuită cu „2200”, precum și pct.12 cu următorul conținut „Regimul de muncă se stabilește în felul următor: de luni până vineri; durata zilei de muncă - 4 ore; intervalul programului de lucru al angajatorului (08:00-20:00)”.

Reclamanta a susținut că, în perioada de exercitare a funcției de telefonist, activitatea ei a fost apreciată în mod pozitiv, mai mult ca atât, i-au fost acordate prime pentru munca îndeplinită.

A declarat că la 05 octombrie 2018, a scris cerere prin care a solicitat acordarea concediului anual plătit, începând cu data de 08 octombrie 2018, deoarece avea probleme de sănătate și necesita o investigație medicală, însă, nu a primit răspuns la cerere, crezând că a fost acceptată. Prin ordinul nr. 224 din 19 octombrie 2018 a fost concediată în temeiul art. 86 alin. (1) lit. h) din Codul muncii, din funcția de vânzător prin internet, în legătură cu absența fără motive întemeiate de la lucru timp de 4 ore consecutive (fără a ține cont de pauza de masă) în timpul zilei de muncă, începând cu 08 octombrie 2018, cu achitarea deplină a drepturilor salariale.

Eșchileva Evghenia a afirmat că la data de 22 octombrie 2018, s-a prezentat la muncă potrivit programului de lucru la ora 08:00 și a lucrat până la ora 09:00, când a fost anunțată de administrație despre concedierea sa prin ordinul din 19 octombrie 2018.

Consideră că ordinul ÎCS „Tregi Group” SRL nr.224 din 19 octombrie 2018 a fost emis cu încălcarea legislației în vigoare, fiind concediată din funcția pe care nu a îndeplinit-o. Astfel, la data de 22 octombrie 2018 a lucrat de la ora 08:00 până la 09:00, nefiind informată despre faptul concedierii și a lucrat o oră până a fi anunțată de către administrație despre concedierea sa, prin urmare, a fost admisă la postul care îl îndeplinea și a continuat relațiile de muncă.

A invocat că potrivit pct. 46 din Hotărârea Guvernului nr. 819 din 01 iulie 2016 privind cerințele minime de securitate și sănătate în muncă pentru lucrul la monitor, în ziua de muncă de 8 ore, pauzele reglementate se acordă după 2 ore de la începutul schimbului și după 2 ore după prânz, cu durata de 15 minute fiecare. Iar, în pct. 48 din aceeași hotărâre se stipulează că nu se admite activitatea la monitor mai mult de 2 ore fără pauze reglementate. La caz, conform acordului adițional din 13 iunie 2016, durata zilei de muncă era de 4 ore fără pauză de 15 minute, care urma a fi acordată în temeiul hotărârii Guvernului indicată, fiind lipsită de pauza care trebuia să-i fie acordată potrivit legislației.

Deci, reclamanta a susținut că nu putea fi concediată pentru lipsa de la muncă de 4 ore consecutiv, deoarece durata zilei sale de muncă era de 4 ore fără pauză.

Eșchileva Evghenia a mai indicat, cu referire la prevederile art. 90 alin. (1) din Codul muncii, că în urma încetării în mod nelegitim a relațiilor de muncă, este în drept să pretindă de la ÎCS „Tregi Group” SRL despăgubirea pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă în mărimea unui salariu mediu pentru această perioadă.

Pe parcursul judecării cauzei, reclamanta a depus cereri de concretizare a pretențiilor, solicitând recunoașterea ca fiind neîntemeiat refuzul ÎCS „Tregi Group” SRL de a acorda concediul anual începând cu 08 octombrie 2018, anularea ordinului nr. 224 din 19 octombrie 2018 prin care a fost concediată în baza art. 86 alin. (1) lit. h) din Codul muncii din funcția de vânzător prin internet, restabilirea în funcția de telefonist cu dispunerea continuării activității în această funcție la ÎCS „Tregi Group” SRL în baza contractului individual de muncă nr. 289 din 11 septembrie 2013 și acordului adițional din 13 iunie 2016, încasarea de la ÎCS „Tregi Group” SRL în beneficiul său a salariului mediu pentru perioada absenței forțate de la locul de muncă 08 octombrie 2018 – 05 octombrie 2020 în sumă de 56 224 de lei și a prejudiciului moral în sumă de 21 000 de lei, precum și a sumei de 114 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

Prin hotărârea din 16 octombrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de Eșchileva Evghenia a fost admisă parțial și s-a constatat netemeinicia refuzului ÎCS „Tregi Group” SRL de a acorda reclamantei concediu anual de odihnă începând cu data de 08 octombrie 2018. A fost anulat ordinul nr. 224 din 19 octombrie 2018, emis de ÎCS „Tregi Group” SRL, prin care Eșchileva Evghenia a fost concediată în baza art. 86 alin. (1) lit. h) din Codul muncii din funcția de vânzător prin internet, cu restabilirea reclamantei în funcția deținută anterior de telefonist. S-a încasat din contul ÎCS „Tregi Group” SRL în beneficiul Evgheniei Eșchileva salariul pentru absența forțată de la muncă, în perioada 19 octombrie 2018 – 16 octombrie 2020 în mărime de 56 683,20 de lei și prejudiciul moral în mărime de 3000 de lei. În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La data de 30 octombrie 2020 ÎCS „Tregi Group” SRL, reprezentată de avocatul Cușniriova Irina, a declarat apel împotriva hotărârii din 16 octombrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii instanței de fond și pronunțarea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 20 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de ÎCS „Tregi Group” SRL și a fost menținută hotărârea din 16 octombrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

La data de 02 august 2021 administratorul ÎCS „Tregi Group” SRL, Zuza Angelica, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată.

În motivarea recursului, s-a invocat că decizia instanței de apel este emisă cu încălcarea normelor de drept material și procedural, fiind nemotivată.

Recurentul a susținut că instanțele de judecată eronat au reținut că la momentul concedierii, intimata a deținut funcția de telefonist, or, începând cu data de 17 decembrie 2014, funcția de telefonist a fost înlocuită în schema de încadrare (statele de personal) a ÎCS „Tregi Group” SRL cu funcția de vânzător prin internet, în temeiul Clasificatorului ocupațiilor din Republica Moldova, aprobat prin Ordinul Ministerului

Muncii Protecției Sociale și Familiei nr. 22 din 03 martie 2014 și ținându-se cont de specificul atribuțiilor de serviciu ale Evgheniei Eșchileva. Astfel, începând cu 17 decembrie 2014, funcția de telefonist în cadrul companiei nu există.

A indicat că, în instanța de apel au fost prezentate copiile actelor care confirmă transferul salariaților ÎCS „Tregi Group” SRL, care au activat concomitent cu intimata, din funcția de telefonist în cea de vânzător prin internet. Instanța de apel a acceptat anexarea acestor acte la materialele cauzei, însă, în decizia recurată nu le-a dat apreciere. Astfel, deși actele de transfer din funcția de telefonist în cea de vânzător prin internet ale Evgheniei Eșchileva nu s-au păstrat, activitatea de muncă a ultimei a fost desfășurată în conformitate cu statele de personal aprobate, atribuțiile fiind identice cu cele ale vânzătorului prin internet.

Administratorul ÎCS „Tregi Group” SRL a menționat că nu este de acord cu concluzia instanțelor cu privire la netemeinicia refuzului de acordare a concediului de odihnă anual pentru perioada 08 octombrie 2018 – 26 octombrie 2018, deoarece intimata s-a aflat în concediul medical în perioadele 04 iunie 2018 – 25 iulie 2018 și 25 iulie 2018 – 20 august 2018, precum și în concediul de odihnă anual în perioada 26 iulie 2018 – 10 august 2018, adică nu a apărut la lucru timp de 4 luni. În asemenea condiții, angajatorul nu a putut acorda intimei concediul de odihnă solicitat, reieșind din necesitatea acordării concediilor și altor salariați, precum și de a organiza activitatea normală a unității.

A afirmat că intimata a fost informată verbal, prin telefon, la 05 octombrie 2018, despre refuzul în acordarea concediului anual de odihnă, fapt recunoscut de către Eșchileva Evghenia în cadrul examinării dosarului. Respectiv, intimata a conștientizat că cererea sa nu a fost acceptată și ordinul de acordare a concediului nu a fost emis, fiind obligată să se prezinte la serviciu.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 20 aprilie 2021.

Materialele cauzei atestă că decizia motivată a instanței de apel a fost expediată în adresa recurentului la data de 31 mai 2021 (f.d. 39, volumul II), lipsind date cu privire la recepționarea acesteia. În cererea de recurs, ÎCS „Tregi Group” SRL a indicat că a primit decizia motivată a instanței de apel la 07 iunie 2021, anexând copia plicului pe care este aplicată ștampila ÎS „Poșta Moldovei” cu data de 04 iunie 2021 (f.d. 57, volumul II)

Astfel, recursul declarat la 02 august 2021, este în termen.

La 24 august 2021, copia recursului a fost expediată în adresa intimei Eșchileva Evghenia, cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 66, 69, volumul II).

Prin referința depusă la 27 septembrie 2021, Eșchileva Evghenia a solicitat să fie considerat recursul ca inadmisibil, deoarece este depus cu omiterea termenului de

declarare prevăzut la art. 434 din Codul de procedură civilă, precum și persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare.

La 07 decembrie 2021, Eșchileva Evghenia a depus demers privind încetarea procedurii de recurs în conformitate cu art. 445¹ din Codul de procedură civilă, în legătură cu existența temeiurilor prevăzute la art. 433 și anume, recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434 și persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 10 noiembrie 2021 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din suportul probator anexat la materialele cauzei rezultă că la 11 septembrie 2013, între ÎCS „Tregi Group” SRL și Eșchileva Evghenia a fost încheiat contractul individual de muncă nr. 289, în baza căruia ultima a fost angajată la serviciu, pe o perioadă nedeterminată, în funcție de telefonist (f.d. 6-9, volumul I).

Prin ordinul nr. 338-p din 11 septembrie 2013, Eșchileva Evghenia a fost angajată în funcție de telefonist, cu perioadă de probă de 3 luni și salariul lunar net de 2500 de lei (f.d.11, volumul I).

La 13 iunie 2016, ÎCS „Tregi Group” SRL și Eșchileva Evghenia au semnat acordul adițional la contractul individual de muncă nr. 289 din 11 septembrie 2013, prin care a fost modificat timpul de muncă și mărimea salariului acordat Evgheniei Eșchileva (f.d. 10, volumul I).

Prin ordinul nr. 495 din 13 iunie 2016 cu privire la modificarea regimului de muncă și a salariului, s-a stabilit salariatei Eșchileva Evghenia, începând cu 13 iunie 2016, remunerația lunară în mărime de 2200 de lei și următorul regim de muncă: de luni până vineri; durata zilei de muncă – 4 ore; intervalul programului de lucru al angajatorului 08:00-20:00 (f.d. 12, volumul I).

Prin ordinul ÎCS „Tregi Group” SRL nr. 224 din 19 octombrie 2018, Eșchileva Evghenia a fost concediată din funcția de vânzător prin internet din data de 08 octombrie 2018 în temeiul art. 86 alin. (1) lit. h) din Codul Muncii, în legătură cu absența fără motive întemeiate de la lucru timp de 4 ore consecutive (fără a ține cont de pauza de masă) în timpul zile de muncă (f.d. 13, volumul I).

Înaintând prezenta acțiune, Eșchileva Evghenia a solicitat recunoașterea ca fiind neîntemeiat refuzul ÎCS „Tregi Group” SRL de a acorda concediul anual începând cu 08 octombrie 2018, anularea ordinului nr. 224 din 19 octombrie 2018 prin care a fost concediată în baza art. 86 alin. (1) lit. h) din Codul muncii din funcția de vânzător prin internet, restabilirea în funcția de telefonist cu dispunerea continuării activității în această funcție la ÎCS „Tregi Group” SRL în baza contractului individual de muncă nr. 289 din 11 septembrie 2013 și acordului adițional din 13 iunie 2016, încasarea de la ÎCS „Tregi Group” SRL în beneficiul său a salariului mediu pentru perioada absenței forțate de la locul de muncă 08 octombrie 2018 – 05 octombrie 2020 în sumă de 56 224 de lei și a prejudiciului moral în sumă de 21 000 de lei, precum și a sumei de 114 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea prezentei cauze, a ajuns la concluzia temeiniciei parțiale a acțiunii și a constatat netemeinicia refuzului ÎCS „Tregi Group” SRL de a acorda reclamantei concediul anual de odihnă începând cu data de 08 octombrie 2018, fiind anulat ordinul nr. 224 din 19 octombrie 2018, emis de ÎCS „Tregi Group” SRL, prin care Eșchileva Evghenia a fost concediată în baza art. 86 alin. (1) lit. h) din Codul muncii din funcția de vânzător prin internet, cu restabilirea reclamantei în funcția deținută anterior de telefonist. Totodată, s-a încasat din contul ÎCS „Tregi Group” SRL în beneficiul Evgheniei Eșchileva salariul pentru absența forțată de la muncă, în perioada 19 octombrie 2018 – 16 octombrie 2020 în mărime de 56 683,20 de lei și prejudiciul moral în mărime de 3000 de lei, în rest acțiunea fiind respinsă ca neîntemeiată.

Ulterior, instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelului declarat de ÎCS „Tregi Group” SRL, a ajuns la concluzia netemeinicii acestuia, menținând hotărârea primei instanțe.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul litigios, consideră că instanța de apel a examinat superficial circumstanțele importante pentru soluționarea justă a cauzei și a emis o decizie nemotivată.

În conformitate cu 238 alin. (2) din Codul de procedură civilă, completul de judecată deliberează, sub conducerea președintelui ședinței, toate problemele prevăzute de lege care urmează să fie soluționate, apreciază probele, determină circumstanțele și caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admiterea acțiunii. Fiecare problemă urmează să fie pusă astfel încât să se poată da un răspuns afirmativ sau negativ.

Conform art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie

să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

În conformitate cu art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii.

Conform art. 373 alin. (1), (2) și (5) din Codul de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, limitele apelului și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanțele care au importanță la soluționarea cauzei și care au fost verificate în ședința de judecată multilateral, complet și au fost elucidate probele privind circumstanțele constatate ale cauzei. Concluziile privind circumstanțele de fapt ale cauzei se motivează în hotărâre prin probele enumerate în art. 117 din Codul de procedură civilă, iar în conformitate cu art. 118 alin. (5) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească este în drept să propună părților și altor participanți la proces, după caz, să prezinte probe suplimentare și să dovedească faptele ce constituie obiectul probațiunii pentru a se convinge de veridicitatea lor.

Respectiv, conform jurisprudenței CtEDO instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii și să nu se limiteze doar la însușirea motivelor și concluziilor date de instanța inferioară (Hirro Balani c. Spaniei, nr.18064/91 din 19 decembrie 1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29 mai 1997 §43).

Reieșind din limitele judecării apelului consfințite în normele enunțate, instanța de recurs constată că, contrar acestor prevederi, instanța de apel, judecând apelul, a trecut în mod superficial asupra circumstanțelor cauzei, fără a examina sub toate aspectele legalitatea și temeinicia hotărârii supuse apelului, în raport cu regulile și legislația în vigoare.

Materialele cauzei atestă că prin cererea de apel depusă la 30 octombrie 2020, ÎCS „Tregi Group” SRL, reprezentată de avocatul Cușniriova Irina, a solicitat casarea

integrală a hotărârii instanței de fond și pronunțarea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată (f.d. 201, 217-223, volumul I).

Analizând conținutul deciziei instanței de apel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că instanța de apel s-a expus doar în privința pretenției cu privire la constatarea netemeinicii refuzului ÎCS „Tregi Group” SRL de a acorda intimatei concediul anual de odihnă începând cu data de 08 octombrie 2018, indicând că instanța de fond corect a dispus admiterea acestei pretenții și a constatat că refuzul angajatorului în acordarea concediului de odihnă este neîntemeiat.

Astfel, deși era obligată să se expună asupra tuturor pretențiilor admise de instanța de fond, contestate de către ÎCS „Tregi Group” SRL, totuși, Curtea de Apel Chișinău a examinat doar o pretenție, fără a supune analizei și a verifica temeinicia și ilegalitatea hotărârii primei instanțe în partea anulării ordinului de concediere nr. 224 din 19 octombrie 2018, restabilirii intimatei în funcția deținută anterior de telefonist, încasării din contul ÎCS „Tregi Group” SRL în beneficiul Evgheniei Eșchileva a salariului pentru absența forțată de la muncă, în perioada 19 octombrie 2018 – 16 octombrie 2020 în mărime de 56 683,20 de lei și a prejudiciului moral în mărime de 3000 de lei.

În cererea de apel, ÎCS „Tregi Group” SRL a invocat că prima instanță eronat a reținut că la momentul concedierii, intimata a deținut funcția de telefonist, or, începând cu data de 17 decembrie 2014, funcția de telefonist a fost înlocuită în schema de încadrare (statele de personal) a ÎCS „Tregi Group” SRL cu funcția de vânzător prin internet, în temeiul Clasificatorului ocupațiilor din Republica Moldova, aprobat prin Ordinul Ministerului Muncii Protecției Sociale și Familiei nr. 22 din 03 martie 2014 și ținându-se cont de specificul atribuțiilor de serviciu ale Evgheniei Eșchileva. Astfel, începând cu 17 decembrie 2014, funcția de telefonist în cadrul companiei nu există.

În acest sens, ÎCS „Tregi Group” SRL a anexat la cererea de apel copiile actelor cu privire la transferul salariaților întreprinderii, care au activat concomitent cu intimata, din funcția de telefonist în cea de vânzător prin internet.

Însă, instanța de apel nu s-a expus în privința argumentului dat și nu a dat apreciere înscrisurilor prezentate, contrar prevederilor art. 373 alin. (5) din Codul de procedură civilă, care prevede că instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

De asemenea, instanța de apel nu s-a expus nici în privința argumentului invocat în apel precum că Eșchileva Evghenia a recunoscut în ședința de judecată a primei instanțe că a fost informată prin telefon, la 05 octombrie 2018, despre refuzul în acordarea concediului anual de odihnă.

Curtea de Apel Chișinău nu a dat apreciere nici argumentului ÎCS „Tregi Group” SRL precum că intimata s-a aflat în concediul medical în perioadele 04 iunie 2018 – 25 iulie 2018 și 25 iulie 2018 – 20 august 2018, precum și în concediul de odihnă anual în perioada 26 iulie 2018 – 10 august 2018, adică nu a apărut la lucru timp de 4 luni și în asemenea condiții, angajatorul nu a putut acorda intimatei concediul de odihnă

solicitat, reieșind din necesitatea acordării concediilor și altor salariați, precum și de a organiza activitatea normală a unității.

În circumstanțele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că instanța de apel, ajungând la concluzia de a menține hotărârea primei instanțe privind admiterea parțială a acțiunii, nu s-a expus asupra tuturor argumentelor invocate de ÎCS „Tregi Group” SRL în apel, decizia Curții de Apel Chișinău fiind nemotivată, fără o apreciere a argumentelor și probelor invocate, iar, faptul dat indică incontestabil la încălcarea de către instanța de apel a normelor de drept procedural, precum și la examinarea superficială atât a apelului, cât și a cauzei deduse judecării.

Or, în cazul în care instanța de judecată se abține de a da un răspuns special și explicit în cele mai importante întrebări, fără a acorda părții care a formulat-o posibilitatea de a ști dacă acest mijloc de apărare a fost neglijat sau respins, acest fapt se va considera o încălcare a art. 6§1 din CEDO (cauza Hiro Balani vs. Spania, 1994).

Astfel, contrar standardelor procedurale recunoscute, instanța de apel a soluționat prezenta cauză fără să furnizeze răspunsurile la întrebările care sunt pertinente pentru rezultatul procesului și necesită un răspuns special în hotărâre și nu s-a expus asupra tuturor pretențiilor din acțiune, admiterea căroră a fost contestată cu apel.

Se reține că actul judecătoresc trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clar, înțeles de părțile implicate în litigiu și să răspundă în mod sigur și expres la toate cererile și obiecțiile formulate de către părți (principiul nr. 6 al Recomandării nr. R (84)5 privind principiile de procedură civilă menite pentru ameliorarea funcționării justiției, adoptată la 28 februarie 1984 de Comitetul Miniștrilor al Consiliului European).

Se accentuează că dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, prezumă dreptul la o hotărâre și decizie motivate. Motivarea este o parte a hotărârii în care instanța judecătorească în mod obligatoriu își expune concluziile formulate în privința cauzei deferite spre soluționare.

Potrivit unei jurisprudențe constante degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărâri asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora (speța Garcia Ruiz c. Spaniei, hotărârea din 21 ianuarie 1999).

Însă, la caz, instanța de apel nu și-a executat în deplină măsură obligația legală de a motiva hotărârea luată, circumstanțele constatate fiind apreciate drept o eroare judiciară, care nu putea fi corectată de instanța de recurs.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că decizia pronunțată nu satisface standardele procedurale ale legalității și temeiniciei unui act judecătoresc, omisiune care nu poate fi corectată de către instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge

la concluzia de a admite recursul, de a casa integral decizia instanței de apel și de a trimite cauza spre rejudecare în instanța de apel.

La rejudecare, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și reexaminând cauza, să emită o decizie legală și întemeiată, respectând dreptul garantat al părților la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție decide:

Se admite recursul declarat de Întreprinderea cu Capital Străin „Tregi Group” Societate cu Răspundere Limitată.

Se casează integral decizia din 20 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, la cererea de chemare în judecată depusă de Eșchileva Evghenia împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „Tregi Group” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la recunoașterea ca neîntemeiat a refuzului de acordare a concediului anual de odihnă, anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru perioada de absență forțată de la muncă, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Ala Cobăneanu

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic

ÎNCHEIERE

08 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Ala Cobăneanu
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând cererea depusă de Eșchileva Evghenia cu privire la examinarea recursului în prezența participanților la proces,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Eșchileva Evghenia împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „Tregi Group” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la recunoașterea ca neîntemeiat a refuzului de acordare a concediului anual de odihnă, anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru perioada de absență forțată de la muncă, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

constată:

La data de 14 ianuarie 2019, Eșchileva Evghenia a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎCS „Tregi Group” SRL cu privire la recunoașterea ca neîntemeiat a refuzului de acordare a concediului anual de odihnă, anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru perioada de absență forțată de la muncă, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 16 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de Eșchileva Evghenia a fost admisă parțial și s-a constatat netemeinicia refuzului ÎCS „Tregi Group” SRL de a acorda reclamantei concediul anual de odihnă începând cu data de 08 octombrie 2018. A fost anulat ordinul nr. 224 din 19 octombrie 2018, emis de ÎCS „Tregi Group” SRL, prin care Eșchileva Evghenia a fost concediată în baza art. 86 alin. (1) lit. h) din Codul muncii din funcția de vânzător prin internet, cu restabilirea reclamantei în funcția deținută anterior de telefonist. S-a încasat din contul ÎCS „Tregi Group” SRL în beneficiul Evgheniei Eșchileva salariul pentru absența forțată de la muncă, în perioada 19 octombrie 2018 – 16 octombrie 2020 în

mărime de 56 683,20 de lei și prejudiciul moral în mărime de 3000 de lei. În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La data de 30 octombrie 2020 ÎCS „Tregi Group” SRL, reprezentată de avocatul Cușniriova Irina, a declarat apel împotriva hotărârii din 16 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii instanței de fond și pronunțarea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 20 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de ÎCS „Tregi Group” SRL și a fost menținută hotărârea din 16 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

La data de 02 august 2021 administratorul ÎCS „Tregi Group” SRL, Zuza Angelica, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată.

Prin referința depusă la 27 septembrie 2021, intimata Eșchileva Evghenia a solicitat să fie considerat recursul ca inadmisibil.

Prin încheierea din 10 noiembrie 2021 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de ÎCS „Tregi Group” SRL a fost considerat admisibil și a fost transmis în Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție pentru a fi examinat în fond pentru data de 08 decembrie 2021.

La data de 03 decembrie 2021, intimata Eșchileva Evghenia a depus cerere privind examinarea recursului în prezența participanților la proces în conformitate cu art. 444 din Codul de procedură civilă.

Examinând cererea Evgheniei Eșchileva cu privire la examinarea recursului în ședință publică, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că aceasta urmează a fi respinsă, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 444 din Codul de procedură civilă, recursul declarat admisibil se examinează fără înștiințarea participanților la proces. Completul din 5 judecători decide asupra oportunității invitării participanților sau a reprezentanților acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele de legalitate invocate în cererea de recurs.

În sensul normei de drept procedural citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că recursul declarat admisibil se examinează fără participarea participanților la proces și doar în situații de excepție se poate decide invitarea participanților sau a reprezentanților acestora pentru a se pronunța asupra temeiurilor invocate în cererea de recurs. Însă, la caz, lipsesc temeiuri relevante și concludente în vederea examinării recursului în prezența participanților la proces.

Astfel, respectiva solicitare a intimatei este neîntemeiată și susceptibil de a fi respinsă, or, prezenta speță nu ridică probleme de drept majore, astfel încât clarificarea acestora ar necesita audierea părților în ședință de judecată.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios

administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea depusă de Eșchileva Evghenia cu privire la examinarea recursului în prezența participanților la proces.

În conformitate cu art. 444, 270 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, dispune:

Se respinge cererea depusă de Eșchileva Evghenia cu privire la examinarea recursului declarat de Întreprinderea cu Capital Străin „Tregi Group” Societate cu Răspundere Limitată împotriva deciziei din 20 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în prezența participanților la proces.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Ala Cobăneanu

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic

ÎNCHEIERE

08 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Ala Cobăneanu
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând cererea depusă de Eșchileva Evghenia cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale a Republicii Moldova,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Eșchileva Evghenia împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „Tregi Group” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la recunoașterea ca neîntemeiat a refuzului de acordare a concediului anual de odihnă, anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru perioada de absență forțată de la muncă, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

constată:

La data de 14 ianuarie 2019, Eșchileva Evghenia a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎCS „Tregi Group” SRL cu privire la recunoașterea ca neîntemeiat a refuzului de acordare a concediului anual de odihnă, anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru perioada de absență forțată de la muncă, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 16 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de Eșchileva Evghenia a fost admisă parțial și s-a constatat netemeinicia refuzului ÎCS „Tregi Group” SRL de a acorda reclamantei concediul anual de odihnă începând cu data de 08 octombrie 2018. A fost anulat ordinul nr. 224 din 19 octombrie 2018, emis de ÎCS „Tregi Group” SRL, prin care Eșchileva Evghenia a fost concediată în baza art. 86 alin. (1) lit. h) din Codul muncii din funcția de vânzător prin internet, cu restabilirea reclamantei în funcția deținută anterior de telefonist. S-a încasat din contul ÎCS „Tregi Group” SRL în beneficiul Evgheniei Eșchileva salariul pentru absența forțată de la muncă, în perioada 19 octombrie 2018 – 16 octombrie 2020 în mărime de 56 683,20

de lei și prejudiciul moral în mărime de 3000 de lei. În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La data de 30 octombrie 2020 ÎCS „Tregi Group” SRL, reprezentată de avocatul Cușniriova Irina, a declarat apel împotriva hotărârii din 16 octombrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii instanței de fond și pronunțarea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 20 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de ÎCS „Tregi Group” SRL și a fost menținută hotărârea din 16 octombrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

La data de 02 august 2021 administratorul ÎCS „Tregi Group” SRL, Zuza Angelica, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată.

Prin referința depusă la 27 septembrie 2021, intimata Eșchileva Evghenia a solicitat să fie considerat recursul ca inadmisibil.

Prin încheierea din 10 noiembrie 2021 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de ÎCS „Tregi Group” SRL a fost considerat admisibil și a fost transmis în Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție pentru a fi examinat în fond pentru data de 08 decembrie 2021.

La 07 decembrie 2021, intimata Eșchileva Evghenia a depus cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a sintagmei „De asemenea, nu se admite: ... recuzarea judecătorului căruia i s-a încredințat verificarea temeiniciei recuzării declarate unui alt judecător” din art. 52 alin. (5) din Codul de procedură civilă și a sintagmei „Judecătorii care au examinat admisibilitatea recursului pot participa și la examinarea recursului în cauză” din art. 431 alin. (4) din Codul de procedură civilă.

Studiind materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate și sesizare a Curții Constituționale, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 12¹ alin. (1), (2), (4) din Codul de procedură civilă, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție;

- b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;
- c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;
- d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

Dacă nu sunt întrunite cumulativ condițiile specificate la alin.(2), instanța refuză ridicarea excepției de neconstituționalitate printr-o încheiere care poate fi atacată odată cu fondul cauzei.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că la 09 februarie 2016 Curtea Constituțională a Republicii Moldova a adoptat Hotărârea nr. 2 ”Pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova (excepția de neconstituționalitate) (sesizarea nr. 55b/2015)”, prin care s-a decis că în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională. Totodată, s-a dispus că excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu.

Conform § 79-80 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016, pentru interpretarea art. 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție, controlul concret de constituționalitate pe cale de excepție constituie singurul instrument prin intermediul căruia cetățeanul are posibilitatea de a acționa pentru a se apăra împotriva legislatorului însuși, în cazul în care, prin lege, drepturile sale constituționale sunt încălcate. Curtea menționează că dreptul de acces al cetățenilor prin intermediul excepției de neconstituționalitate la instanța constituțională reprezintă un aspect al dreptului la un proces echitabil.

Potrivit § 82-83 din aceeași Hotărâre, Curtea a reținut că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

- (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;
- (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică faptul că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu.
- (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;
- (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Curtea a reținut că verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82. Excepția de neconstituționalitate care întrunește aceste condiții poate fi ridicată în fața oricărei instanțe.

Astfel, pentru ridicarea excepției de neconstituționalitate, cu sesizarea Curții

Constituționale, sunt necesare întrunirea, cumulativ, a condițiilor strict-obligatorii prevăzute la art. 12¹ din Codul de procedură civilă și la § 82 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016.

În circumstanțele expuse, verificând întrunirea exigențelor evidențiate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție atestă că la caz lipsesc temeiuri de admitere a cererii depusă de Eșchileva Evghenia cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, or, prevederile art. 52 alin. (5) din Codul de procedură civilă și art. 431 alin. (4) din Codul de procedură civilă nu urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea depusă de Eșchileva Evghenia cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale a Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 12¹ alin. (1) și art. 269-270 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, dispune:

Se respinge cererea depusă de Eșchileva Evghenia cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale a Republicii Moldova.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Ala Cobăneanu

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic